

*І.Ф. Лісна, к.е.н., доцент
Харківський національний економічний
університет ім. С. Кузнеця*

НЕОБХІДНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ У ВІТЧИЗНЯНІЙ ПРАКТИЦІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ МОДЕЛІ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

На сьогодні дослідниками виділяється чотири моделі державного регулювання розвитку туристичної діяльності [1]. Перша (ринкова) модель передбачає відсутність центральної державної туристичної адміністрації, органу державного управління на рівні центральної влади. Усі питання, пов'язані з розвитком туризму, вирішуються на рівні регіонів або самостійно суб'єктами господарювання на основі оперативного регулювання та принципів ринкової економіки. Основна умова для можливості використання цієї моделі полягає в тому, що країна має бути привабливою для іноземних туристів з усіх поглядів і не мати потреби в особливій рекламі національного туристичного продукту на світовому ринку.

Друга модель передбачає наявність міністерства (органу управління) як сильного та авторитетного апарату управління, який здійснює розвиток та контроль всієї туристичної галузі країни. Така модель управління притаманна країнам, що розвиваються, з перехідною економікою. Наприклад, Єгипет, Мексика, Туреччина характеризуються багатим історичним та природним потенціалом, що має бути підтримано на державному рівні.

Третя модель державного регулювання туристичної діяльності називається європейською, адже представниками є розвинені європейські держави, а саме Франція, Іспанія, Велика Британія, Італія, на частину яких, згідно з даними ВТО, припадає близько 1/3 світових туристичних прибутків. Питання розвитку туристичної діяльності вирішуються в міністерстві на рівні відповідного галузевого підрозділу, який відповідає за розвиток туризму в країні.

Четверта модель державного регулювання розвитку туристичної діяльності є змішаною. Вона передбачає створення комбінованого міністерства, яке охоплює разом туристичну діяльність та інші суміжні галузі. При цьому туристична галузь визначається пріоритетною для країни, здійснюється розподіл повноважень між туристичними адміністраціями на центральному та регіональному рівні [1].

Серед моделей державного регулювання розвитку туристичної діяльності, що сформувалися у країнах-лідерах ринку туристичних послуг, для вітчизняних реалій адекватною є європейська модель, перевагами вважаємо наступні характеристики: прийняття участі у Європейських заходах; участь європейських фахівців у концепції розвитку вітчизняної туристичної сфери; потужний, сформований потенціал для розвитку туристичної діяльності; наявність органу виконавчої влади або окремого міністерства, що керує розвитком туристичної діяльності в країні; взаємодія приватного і державного секторів; сприяння розвитку туристично привабливих територій країни.

Також, європейська модель передбачає створення підрозділів з маркетингу, що буде формувати і просувати національний туристичний продукт, здійснювати маркетингові дослідження, рекламно-інформаційну діяльність, організацію та проведення міжнародних туристичних виставок та конференцій.

Європейський вектор розвитку туристичної сфери України обґрунтовується, насамперед, наявністю потужного природного та ресурсного потенціалів, що приваблюватиме увагу вітчизняних та іноземних туристів після скінчення війни. Згідно міжнародного досвіду державного регулювання розвитку туристичної діяльності його окремі елементи можна використовувати і в розвитку туристичної галузі України, але з урахуванням її історико-культурного та природного потенціалів. Отже, саме європейська модель найбільш прийнята для України, оскільки ми вже вибрали європейський вектор розвитку та побудови демократичного суспільства.

Список використаних джерел.

1. Давидова О.Г. Моделі державного регулювання розвитку туристичної діяльності: світовий досвід / О.Г. Давидова // Ефективна економіка. – 2018. – № 10.

2. Козловський Р. Україна: туристичний рух – 2013 / Р. Козловський // Український туризм. – 2018. – № 1. – С. 26–28.

3. Матюшенко І.Ю. Євроінтеграція України в системі міжнародної економічної інтеграції: навчальний посібник / І.Ю. Матюшенко, С.В. Беренда, В.В. Резніков. – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. – 496с.